

Raikküla

Valla Leht

Nr 87

16. september 2011

Kõrvetaguse külas on valla esimene naabrivalve sektor

Kõrvetaguse külas moodustati 19. augustil Raikküla valla esimene naabrivalve sektor. Pidulikul allkirjastamise tseremoonial osalesid Janno Ruus Rapla politseijaoskonnast, Eesti naabrivalve juht Indrek Randma, vallavanem Jaan Truuts ja sektorivanem Ülle Rütison, kes kirjutasid naabrivalve lepingu alla külarahva silme all.

„Meie naabrivalve sektoris on 15 peret, kellest kuus on alalised elanikud ja ülejäänud suvitajad. Juba on ka küla otsad ning naabrivalvega hõlmatud majad naabrivalve siltidega ära tähistatud,“ rääkis sektorivanem. Vajadust naabrivalve järele tundsid siinsed elanikud juba seetõttu, et Kõrvetaguse kandis pandi toime mitmeid vargusi. Elanikud on vahetanud omavahel telefoninumbreid, samuti on neil teada üksteise autonumbreid, nii et iga võõra sõiduki liikumine fikseeritakse.

Kui juba kokku tulla, siis ikka pikemalt. Pidu peeti Rätsepa talu õuel. Tema andis kokkutulnutele infot kohaliku omaalgatuse programmi ja Leader meetme võimaluste kohta, kust külal on võimalik hankida raha oma ideede elluviimiseks.

Külapäevale eelnenud arutelus kaardistati küla vajadused. Näiteks pole sealkandis veel ühtki viita ei talude ega teede nime-dega. Oluliseks peetakse üldist heakorda. Küla andis vallavalitsusele edasi oma soovi teeäärte niitmiseks. Külapäevaks tegi selle töö ära üks kohalik elanik.

Kõrvetaguse küla naabrivalvesektori vanem Ülle Rütison, Eesti naabrivalve juht Indrek Randma, politseimajor Janno Ruus Rapla politseijaoskonnast ja Raikküla vallavanem Jaan Truuts. Foto: Ervin Laus

Sel päeval valis Kõrvetaguse endale ka külavanema ja moodustati viieliikmeline seltsing, et kohalikku elu edendada. Üle pika aja toimus simman koos külalaulu laulmise ja tantsimisega. Sellel külal on 1950. aastatel tehtud oma küla laul ehk Kõrvetaguse naiste ja meeste hümn. Ülle ema tegi aga 1990. aastatel uuegi külalaulu.

Raikküla vallas alustas esimene naabrivalve sektor, maakonnas on neid paarikümne ringis.

Veel silmanurgast säratab september kollast päikest. “Nüüd kooli! Kooli!” äratab ta iga suurt ja väikest ...

E. Niit

Kabala koolis alustasid I klassis oma kooliteed Jette Vangonen, Margit Vapper ja Kaisa Laura Viira.

Raikküla Vallavalitsus soovib kõigile õppuritele edu alanud õppeaastal!

**Raikküla Vallavalitsus võtab
vabanevale ametikohale teenistusse
ABIVALLAVANEMA.**

**Info valla kodulehel www.raikkyla.ee
Kontakttelefon 53491021**

Uus õppekava toob kaasa muudatusi

Käesolev õppeaasta on tulvil uuendusi ja muudatusi eelkõige tulenevalt põhikooli ja gümnaasiumiseadusest ja Kabala Lasteaia-Põhikooli õppekavast.

Uus õppekava, mis hakkab kehtima järk-järgult erinevatele klassidele, on täismahus rakendunud 2013. aastaks ning alates 2014.aastast kehtivad kõikidele kooli lõpetamise uued nõuded.

Käesolevast õppeaastast rakendub uus õppekava I, IV, VII klassidele ning 1. septembriks 2012 peavad koolid õppekava vastavusse viima II, V ja VIII klassi riikliku raamõppekavaga.

Juba möödunud õppeaasta oli meie õpetajatele tõine ja vastutusrikas, et koostada koolile uus õppekava. Tegime mitmeid arutelusid ja meeskonnatöid ning tulemuseks on meie kooli õppekava täisversioon, mida aastate jooksul täiendatakse ja parendatakse.

Uue õppekava põhimõtted

Põhikooli õppekava rõhuasetus on eelkõige lapse mitmekülgse arengul ja selleks sobiva keskkonna kujundamisel. Väga olulise tähelepanu all on hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste toetamine ja kaasamine. Koolid peavad määrata HEV õppekorralduse koordineerija, meie koolis täidab neid kohustusi õppealajuhtaja.

Eraldi peatükk kooli õppekavas peab olema HEV õppekorralduse alused ja põhimõtted. Viimased nõuded olid ka õppekavas varem, kuid nüüd on need oluliselt põhjalikumalt lahti kirjutatud. Siinkohal tahan rõhutada kooli ja kodu koostöövajadust nii infot vahetades kui õpilane puudub koolist, samuti vanema kaasamist õpilase juhendamisel ja õppe toetamisel.

Olulisemad muudatused

Õppekavaarenduse peamised eesmärgid on suunata õpetajaid kasutama õppeprotsessis aktiivseid õppemeetodeid, lõimida ained valdkonniti ja alusväärtustega, mis on õppekava üldosas põhjalikult lahti kirjutatud. Kasutatakse läbivaid teemasid, milleks on „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”, „Keskkond ja jätkusuutlik areng”, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”, „Kultuuriline identiteet”, „Teabekeskond”, „Tehnoloogia ja innovatsioon”, „Tervis ja ohutus”, „Väärtused ja kõlblus”. Läbivad teemad on aineteüleled ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust.

Lühidalt öelduna pöörab uus õppekava väga suurt tähelepanu õpilase individuaalsele arengule ja õppe seotusele igapäevaeluga ehk elulähedusele ja õppeainete omavahelisele seotusele, suunab õpilast vaatlema ja analüüsima nii ümbritsevat kui ka iseennast. Viimasest tuleneb kohustus käia küllaldaselt õppekäikudel ja õppida ka väljaspool kooliruumi ning erinevate aktiivõppe meetodite kaudu. Üheks õppeaastaks korraldatavad õppekäigud nähakse ette üldtööplaanis ja kooskõlastatakse kooli pidajaga transpordi ja/või rahastamise küsimused.

Meie kooli õppesuund

Meie kooli õppekava õppesuund on loodus- ja keeleõpetus, mis tähendab, et tunnijaotusplaanis ette nähtud lisatunnid on süvendatud aineõpetuse tarbeks. I kooliastme lisatunnid on eesti keeles, matemaatikas, kehalises kasvatuses ja loodusõpetuses, II kooliastme lisatunnid on eesti keeles, inglise keeles, loodusõpetuses, matemaatikas, muusikas, arvu-

tiõpetuses ja tööõpetuses, III kooliastmes on lisatunnid matemaatikas, bioloogias, geograafias ja karjääriõpetuses.

Meie kool on jätkuvalt tervist edendav kool ja sellest lähtuvalt korraldame nii koolisiseseid üritusi kui ka osaleme maakondlikes ja üleriigilistes koostööprojektides.

Kujundav hindamine

Uue õppekava üks olulisemaid muudatusi on kujundava hindamise nõue, mida meie kooli õpetajad on professionaalses õpikogukonnas juba möödunud kooliaasta jooksul õppinud. Nüüd on aeg teadmisi rakendada asuda ja samas võtta vastutus ka kolleegide koolitamise ees. Õppenõukogus sai kokku lepitud, et iga õpikogukonnas osalenud õpetaja võtab endale ühe kolleegi kaaslasena ja juhendab teda aasta jooksul kujundava hindamise teemadel.

Meie kooli õpetajad on kindlasti kujundava hindamise temaatikas väga hästi informeeritud.

Uus õppekava on oma sisult väga hea väljakutse õpetajale ja kogu koolile tulemaks toime püstitatud nõuete täitmisega, kuid kindlasti on see dokument õppijakeskne ja õpetajale väljakutseid pakkuv.

Kui eelpooltoodu on lugejas huvi äratanud lähemaks tutvuseks, siis soovitan kindlasti külastada nii meie kooli kui ka haridus ja teadusministeeriumi kodulehekülge ning lugeda õppekava täisversiooni. Väga huvipakkuv on juba üldosa oma pädevuste lahtiseletamisel ja kirjeldamisel.

Lisaks õppekavale peab kool koostama ka „Hädaolukordade plaani”, mis näeb ette tegutsemisjuhiste koostamist kõikvõimalike ohtlike olukordade tekkimisel koolikeskkonnas.

Olgu eelpool toodu põgusaks pilgusaks pilguseks kooli töödele ja tegemistele. Kindlasti kutsun üles kaasa rääkima ja ettepanekuid tegema, kas siis hoolekogu liikmete kaudu või otsekontaktdega ja e-kooli kaudu.

Soovin tõist alanud õppeaastat kõikidele, kes kooli ja lasteaiaga vähemal või rohkemal määral seotud, huvitavaid ja asjalikke kontakte ning kindlasti rõõmsat meelt ning kaasaalamist!

**Kabala Lasteaia-Põhikooli
direktor Maire Roht**

Teadmiseks lapsevanematele!

Õpilaste tervisejärelvalve toimub vastavalt sotsiaalministri 2010. a määrusele.

Koolimeedik teeb tervisekontrolli I, III ja VII klassi õpilastele ning uutele õpilastele üks kord aastas.

Perearst teeb tervisekontrolli II, V ja IX klassi õpilastele.

Läbivaatuste eesmärgiks on välja

selgitada iga õpilase tervislik seisund.

Iga õpilane peaks kord aastas käima hambaarsti kontrollis, mis reeglina on maakonna koolide õpilastele tasuta.

Nakkushaiguste ennetamiseks teostatakse koolis vastavalt riiklikule immuniseerimise kavale vaktsineerimisi, millest teavitatakse lapsevanemat kirjalikult. Juhul, kui lapsevanem keeldub oma lapse vaktsineerimisest, tuleb see vanema poolt kirjalikult vormistada.

Kabala kooli õpilased käisid sügiseses looduslaagris Lõuna-Eestis

Reede, 9. septembri hommikul istusid 28 rõõmsat Kabala kooli noort bussi, et alustada teekonda Lõuna-Eestisse sügisesesse looduslaagrisse. Direktori poolt kirjutatud looduslaagri projekt oli saanud rahastamise ja preemiareis algas.

Koos looduslaagriga ootas õpilasi ees ka matk „Reipalt koolipinki“, mis kulges mööda Piusa jõe ürgorgu. 3,5 tundi sõitu ja olimegi jõudnud Eestimaa teise otsa – Setumaale. Meie ees laius mägine maastik oma orgude ja küngastega, käänuliste teede ja kaunite järvesilmadega.

Esimene peatus oli Vastseliina linnus ja seal asuv Piiri kõrts, mis tänaseks on renoveeritud ajalooliseks muuseumiks. Uksel ootas meid juba keskaegses rõivas giid Kaja, et viia meid kaugetele ajalooradadele. Pärast peatust linnuses ootas kõiki ees matkarada, mis kulges mööda Piusa jõe ürgorgu ja lõppes 8 km pärast maalilises Piusa ürgoru puhkekompleksis. Veidi puhanud, süüdnud ja fotomängu mänginud, jätkus kõigil veel piisavalt jõudu, et sõita Piusa liivakoobaste juurde. Kahju, et koopad olid seekord suletud, mis aga ei vähendanud rännumeeste rõõmu vallutada liivakarjääri kõrgeid kaldaid. Lustimist jätkus kõigile!

10. septembri hommik oli päikese-paistelise ja kaunis. Süüdnud-joodud, nautisime veel looduse ilu ja oli aeg istuda bussi ja hakata liikuma kodu poole. Teel külastasime veel Haanjas asuvat Suure Munamäe torni ja kõigil huvilistel oli võimalik oma silmaga vaadata, kuidas

Vastseliina linnuse juures Piiri kõrtsis jagas selgitusi keskaegses rõivastuses giid. Foto erakogust

näeb Eestimaa kõrgelt välja. Veel väike poepeatus Tartus ja siis keeras bussinina lõplikult kodu poole. Kui kogu teekonna vältel oli vihm meid unustanud, siis Kabalasse jõudes saime kõik tunda sügisvihma küllust.

Mõned mõtted õpilastelt

Piusa jõe ürgorus oli imeilus loodus ja põnevad liivakoopad. Giid Kaja jutustas meile igasuguseid huvitavaid lugusid ja legende nii toredalt ja huvitavalt, et ei saanudki aru, kui 8 km oli matkatud. Kogu päev möödus imekiirelt ja oli hästi huvitav. Põnev oli linnuse muuseumis näha kõikisuguseid vanaaegseid asju ja

see oli ka vahva, kui Kevinile pandi selga 15 kilo kaaluv ehtne raudrüü. Matkal sai tehtud palju pilte, sest loodus oli tõeliselt ilus. Ei oleks osanud arvatagi, et koht, kuhu me lõpuks jõudsime, nii ilus oli. Esimest korda sain ööbida kämpingus ja mulle see väga meeldis. Suure Munamäe torn on ikka tõesti nii-nii kõrge, et alla vaadates olid kõik nii väikesed. Tornist nägi ikka väga kaugele ja ilus oli see ka!

Tore oli lugeda õpilaste mõtteid ja seda, et seekordne reis kõigile meeldis. Kõlama jäi üks ja sama mõte – oleks vaid selliseid matku veel ja veel!

Koidu Pettai

Lihtne viis tervislikult toituda

19. septembrist 16. oktoobrini viiakse Tervise Arengu Instituudi eestvedamisel läbi üleriigiline tervisliku toitumise kampania, mis pöörab tähelepanu puu- ja köögiviljade tarbimisele.

Soovitus on süüa vähemalt 5 portsjonit puu- ja köögivilju iga päev – 3 peotäit juurvilja ja 2 peotäit puuvilja. Väiksema portsjonite arvu korral ei pruugi saada piisavalt vajalikke vitamiine ja mineraalaineid, vett ning liiga väikseks võib jääda ka päevane kiudainete saamine. Samuti on nende haigusi ennetavat toimet täheldatud just vähemalt nii suure tarbimiskoguse korral päevas.

Eesti täiskasvanud rahvastiku (vanus 16-64 aastat) tervisekäitumise uuringu 2010. aasta andmetel süüakse puu- ja köögivilju alla soovitatava normi.

Kampaania raames toimub ka Raikküla vallas 2.oktoobril tervisliku toitumise õppepäev.

Lihtsad nipid, et süüa päevas 5 portsjonit puu- ja köögivilja

1. Hommikusööki alusta klaasitäie mahlagaga.
2. Lisa pudrule, hommikuhelvestele või müslile rosinaid, marju või kuivatatud puuvilju.
3. Kasuta söögiaegade vahepeal isu kustutamiseks kooritud õunu ja pirne, porgandeid või ploome.
4. Pool lõunasöögitaldrikust peaks moodustama toorsalat või köögiviljad.

5. Maitsesta toitu soola asemel värsked või kuivatatud maitserohelise-ga (petersell, till, basiilik, oregano jne).
6. Kommide ja küpsiste asemel hoiu laual kuivatatud puuvilju ja pähkleid.
7. Valmista vahepalaks värskendav jook – sega kokku keefir, banaanid ja mõni maitseküllane puuvili (nt mandariin või mango).
8. Grilli lihale lisandiks fooliumis köögivilju (seeni, paprikat, kirsstomateid, suvikõrvitsat, baklažaani).
9. Brokoli, paprika, kurk, porgand ja lillkapsas sobivad suurepäraselt dipikastmega nautimiseks.

Raikküla Kultuurikeskuses on 2. oktoobril puu- ja köögivilja kampania raames teabepäev koduste hoidiste valmistamisest ja erinevate valmistamisretseptide kogumisest.

Kohal omavalmistatud hoidised proovimiseks ja külastislekto-riks on kutsutud talunik Marika Kruusmaa Pärnumaalt, kes räägib toiduainete säilitamisest ja erinevatest säilitamisviisidest. Ravimteesid ja tee kuivatamismeetodeid jagab Kärt-Tiia Kipper.

Toimetaja Ene Kanguri tööna ilmub ka illustratiivne Vanaema-Vanaisa 20-leheküljeline retseptikogumik.

Maakasutusõigus versus pindalatoetus – kuidas vältida arusaamatusi

Igal suvel jõuab PRIAsse maaomanike kaebusi selle kohta, et tema maid kasutab ja saab PRIAst pindalatoetust keegi, kellele ta pole selleks luba andnud. Vahel taotleb samale maale toetust mitu isikut.

Kuidas on toetused ja maakasutusõigus seotud ning kuidas arusaamatus- teega toime tulla?

PRIAlt on päritud, miks me maaga seotud toetustootlusi vastu võttes ei küsi kõigilt ka maakasutusõiguse kohta dokumenti, et omanike õigusi ei rikutaks.

Pindalatoetuste taotlejaid on üle 17 000 ja taotlusala pinda üle 860 000 hektari, põllumassiive üle 220 000. Mõnigi suurtootja majandab mitmel tuhandel hektaril ning on põllud rentinud sadadelt erinevatelt maaomanikelt.

Kui juba taotluse esitamisel nõuda maa kasutusõiguse kohta dokumente, siis oleks seda vaja nõuda kõigilt taotlejatelt ja iga massiivi ning katastriüksuse kohta, sest omanik võib iga oma põllu erineval ajal erinevale rentnikule kasutada anda ja osa maad hoopiski ise kasutada. Tõendeid peaks koguma igal aastal uuesti, sest olukord muutub pidevalt.

Poleks mõistlik toota sadu tuhandeid pabereid ja kulutada nende koostamiseks ja töötlemiseks märkimisväärselt aega, sest ilma loata maakasutuse juhtumeid on suhteliselt vähe. PRIA saab paljudel juhtudel neile rikkumistele jälile. Administratiivses (taotlusandmete võrdlemine registriga) ja kohapealses kontrollis tuvastasime mullu 136 taotlejat, kel polnud tervele või osale taotletud maale kasutusõigust. Neist viie kohta saime info kaebuse või vihjena.

Rendisuhteid reguleerivad seadused

Pindalatoetuse saamiseks peab taotlejal olema õigus maa kasutamiseks ning ta peab tagama, et maad hoitakse heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes. Kasutusõigus on maa omanikul, rentnikul (põllumajanduslik rendileping), aga maa kasutamine võib toimuda ka kasutusvalduse või tasuta kasutamise lepingu alusel.

Rendisuhte teendamiseks ei saa PRIA ise tingimusi määrata, sest Eestis reguleerib rendisuhteid "Võlaõigusseadus" (§ 339-360) ja see ei kehtesta rendilepingule kohustuslikku vormi. See võib olla oma sõnadega kirja pandud või ka suuline.

Kasutusvaldust reguleerib "Asjaõigusseadus" (§ 201-224) ja tasuta kasutamise lepingut "Võlaõigusseadus" (§ 389-395). Ka neid kokkuleppeid võib teha nii suuliselt kui kirjalikult.

Kui pindalatoetuste taotlejal maakasutusõigus tegelikult puudub, aga ta hakkas maad harima/kasutama, siis rikub ta tegeliku omaniku omandiõigust ja ka toetuse saamise tingimusi. Kui selline info PRIAsse jõuab – näiteks maaomanik teatab -, siis saadab PRIA taotlejale järelepärimise ja tal tuleb oma maakasutusõigust, nt suulise rendilepingu olemasolu tõendada. Kui taotleja seda ei suuda, jätab PRIA talle toetuse maksmata.

Kui samale maale taotlevad toetust mitu taotlejat, kellest ükski ei suuda tõendada oma maakasutusõigust ja maa tegelikku hooldamist, jätab PRIA neile kõigile toetuse määramata. PRIA omandivaidlusi ei lahenda, vajadusel tuleb osapooltel pöörduda kohtusse.

Eelistage kirjalikke lepinguid

Oleme nii rentnikest taotlejaile kui ka

maaomanikele alati soovitanud: sõlmige maakasutuse kohta lepingud kirjalikult, et vajadusel oma õigusi tõendada.

Lepingus peaks kindlasti kirjas olema andmed maa rendile andja ja võtja kohta, nende õigused (sh õigus taotleda pindalatoetusi) ja kohustused (sh rendi suurus või muu hüvitis), lepingu jõustumise ja kehtivuse aeg ning andmed maa kohta. Lepingule lisage katastriüksuse plaan, millel on rendile antav maa tähistatud. - Niisuguse lepingu olemasolu annab kindlust mõlemale poolele.

Rendisuhte puhul on oluline, et kui rendileandja vahetub (maa saab uue omaniku), siis rendilepingu kehtivus sellega ei lõpe. Kui näiteks uus maaomanik tahab ise maad kasutada, tuleb tal eelmise rendileandja ja rentniku vaheline leping üles öelda.

Kui maaomanik leiab, et tema maad on omavoliliselt kasutatud, saab ta sellest PRIA-le teatada ja küsida, kas ja kes on tema maale toetust taotlenud. Kui sinna ongi taotletud, käivitub eespool kirjeldatu: järelepärimine, õiguste tõendamine, nende puudumisel toetusest ilmajäämine. Mõni maaomanik on ka PRIA-le eraldi teatanud, et ei luba oma maale üleüldse kellelgi toetusi taotleda.

Topelthaotlemised samale maale tuvastab aga PRIA administratiivse kontrolli käigus – konkreetset maal saab olla vaid üks toetuste saaja.

Kokkuvõttes on maakasutusõigusega seotud sihilikke rikkumisi siiski suhteliselt vähe ning taotlejate teadmised toetuse saamise nõuetest on aasta-aastalt paranenud. Infot saab alati meie kodulehelt www.pria.ee ja infotelefonil 7377 679.

PRIA peadirektori asetäitja Ahti Bleive

Kaadrimuudatused

Vallavalitsuse uus koosseis

29. juulil 2011 lahkus teenistusest Raikküla vallavalitsuse liige peamaakorraldaja Astrid Koplímäe. Augustikuu istungil kinnitas volikogu tema volituste lõppemise Raikküla vallavalitsuse liikmena.

Uus vallavalitsuse koosseis kinnitati ametisse viieliikmelisena. Sinna kuuluvad vallavanem Jaan Truuts, abivallavanem Margit Pärna, paraamatupidaja

Õne Merdikes, majandusnõunik Uno Markson ning maa- ja keskkonnaspetsialist Tiina Tubli.

Muudatused volikogu komisjonides

Kuna volikogust astus tagasi Urmas Uustallo, siis on revisjonikomisjoni koosseis järgmine: Ago Leht (esimees), liikmed Aili Aus ja Janno Palts.

Seoses Katrin Klaebo tagasiastumisega vallavolikogu alatisest eelarve- ja majanduskomisjonist, nimetati asendusliige Tiina Lehemets selle komisjoni põhilikmeks.

Jalgratas lukku ja kiiver kindlalt pähe!

Pikk suvesoe näitab taandumise märke ning pime pressib valgele ajale peale. Pimedat tulekuga on paraku aga aktiviseeritud võrast vara ihkavad pikanäpumed. Kevadel pöörasin tähelepanu jalgratastele, mis ööseks maja ette lukustamata jäetakse. Suvi ning selle lõpp kahjuks näitab, et jalgrataste vargused on endiselt aktuaalsed. Kurb on tõdeda, et inimesed on oma vara osas nii hoolimatud ja jätvavad selle lohakile. Enamikul juhtudel on varastatud jalgrattad lukustamata ning järelevalveta. Maakonnas ei möödu nädalatki, kui ei teatataks jalgratta vargusest. Õnneks Raikküla piirkond viimase hulka ei kuulu või ei ole rattavargustest lihtsalt teatatud.

Patrullimise käigus on kontrollitud jalgratate parkimisega seonduvat ning on leitud, et rattahoidjasse jäetakse rattad reeglina lukustamata – ju siis loodetakse, et keegi seda nii vähese aja jooksul ikka varastama hakka. Kuna samas vormistasid politsei-ametnikud mitmeid suulisi hoiatusi, tekkis kontrollitavatel mitmeid küsimusi, millele siinkohal püüan ka vastata.

Suulised hoiatused vormistati Liiklus-

seaduse §259 lg 1 tunnustel selle kohta, et isik enne sõiduki (jalgratta) juurest lahkumist jättis rakendamata abinõud, mis välistaks selle omavolilist kasutamist. Antud hoiatamisega püüdsid politsei-ametnikud pöörata inimeste tähelepanu sellele, et lukustamata jalgratas on varastele kergeks saagiks ja omanik peab ise tegema kõik selleks, et tema vara oleks võimalikult raske varastada. Alati on meeldivam tegeleda ennetuse kui tagajärgedega.

Tuletan meelde, et 1. juulist 2011 kehtima hakanud liikluseadus kohustab alla 16aastast jalgratturit kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit. See tähendab, et kiiver peab olema kindlalt peas, ning kiivri rihmad korralikult kinni. Nii mitmelgi juhul olen täheldanud, et kiiver on lahtiselt peanupu otsas, halvemal juhul puudub see hoopis. Kiiver on jalgratturi enda huvides kohustuslik, ning kaitseb kõige õrnamat kehaosa kukkumiste ja kokkupõrgete eest. Kallid vanemad, hoolitsege selle eest, et teie laps kannaks kiivrit ja et kiiver oleks ka korralikult kinnirihmatud.

Kuna Raikküla kogukond tunneb teine-

Konstaabli vastuvõtt Raikküla vallavalitsuse hoones toimub endiselt teisipäeviti kell 9–11.

Lauatelefon 612 3504 või 486 5560; vastuvõtuvälisel ajal palun helistada numbril 110 või 5303 6804.

Oma murest võib kirjutada ka jaan.sildoja@politsei.ee

teist läbi ja lõhki, ei jää kahtlased võõrad, kes võivad olla vaid läbisõidul, kohalike tähelepanuta. Õeldakse: kus tegijaid, seal ka nägijaid. Igasugune informatsioon (ka anonüümne) kahtlastest isikutest, sõidukitest ning sündmustest on alati teretulnud ja lihtsustab meie tööd. Ärge jääge ootama hetke, kui midagi on juhtunud ning kellegi vara kadunud või hävitatud, vaid ennetage seda ja andke teada oma tähelepanekutest!

**Jaan Sildoja
piirkonnavanem**

Raikküla valla avatud noortekeskus sai uue juhataja

Septembri alguses alustas tööd Raikküla valla avatud noortekeskuse uus juhataja. Sellele ametikohale kandideeris kuus soovijat, vestlusvooru kutsuti neli, kelle seast valiti välja Dane Tall (21).

„Eriharidust ühelgi kandideerinul ei olnud, aga Dane paistis teiste seast silma oma pealehakkamisega. Ta ka õpib – alustas Tallinna Ülikoolis kaugõppes turunduse erialal,“ kommenteeris valikut vallasekretär Ülle Sale.

„Noorsootöö on mulle suhteliselt uus valdkond, kuigi kooliajal olin seotud TORE-ga – Tugiõpilaste Oma Ring Eestis. Mul on kolm õde ja kuna ma olen kõige vanem, siis on kohusetunne ja eeskujuks olemine mulle lapsepõlvest sisse kasvanud. Loodan, et Raikküla väikeses noortekeskuses saan noortega just individuaalselt suhelda ja neid oma eeskujuga positiivselt mõjutada, puudutagu see siis kutsevalikuid või elulisi väärtusi. Seda tööd tuleb teha siira sooviga ning olla lastele nii sõbraks kui ka eeskujuks ja õpetajaks,“ rääkis Tall oma uue tööga seotud plaanidest.

Pärast Rapla Ühisgümnaasiumi lõpetamist elas ja töötas Dane kaks aastat

Austraalias. Tema põhiline töövaldkond oli hotellindus, kuid mõned kuud möödusid ka näiteks sukelduja ning instruktorina laeval, mis viis turiste merele hiiglaslike raide juurde sukelduma. Samuti on tal läbi käidud ning nähtud Malaisia, Indoneesia ning Tai.

Lisaks on Dane lõpetanud Kehtna Kunstide Kooli klaveri erialal.

Uue töökohaga tegi ta esimest tutvust 5. septembril, mis pärast seda, kui senine juhataja Liis Pärna vahetas ametit, oli poolest suvest suletud. Kohe esimesel õhtul olid ka eri vanuses lapsed kohal. „Küllap hakkab nüüd info liikuma, et uus juhataja on leitud ja noortekeskus jälle avatud. Isegi loodan, et lapsed mind alguses sõbralikult proovile panna püüavad, nii õpiks neid hästi ka individuaalselt tundma. Kui oleme paremini tuttavaks saanud, siis hakkame

Raikküla valla avatud noortekeskuse juhataja Dane Tall. Jäädvustust Tai reisist. Foto erakogust

kindlasti koos tegevusplaan arutama.

Raikküla noortekeskuse ruumid on väga ilusad, palju on siin laste enda kätetööd. Ruume on hästi hoitud ja piisavalt on võimalusi, et mängida, õppida ja niisama puhata,“ jagas Dane Tall oma esimesi muljeid. Noortekeskus on avatud esmaspäevast reedeni kell 15–19.

Reet Saar

Võtame kokku taidlejate toimeka suve

Enne, kui jõuame suvest sügisesse, vaatame veel korra tagasi Raikküla Kultuurikeskuse suvistesse tegemistesse.

JUUNI

* Lastekaitsepäeva pidustus. Mäng on ju väikese inimese töö ja Piilupardi mängutuba pakkus selleks suurepäraseks võimulust. Kontserdil astusid üles „Laululind XIII“ laululinnud. Põneva ja lapsi kaasahaarava programmiga esines nuku näitleja Heino Seljamaa.

* Raikküla Kultuurikeskuse isetegevuskollektiivid osalesid Raplamaa memme-taadi suvepeol Märjamaal.

*Juba traditsiooniks on saanud jaanilaupäeva üritused – jaanilaat ja jaaniõhtu. Eestvõtjaks seltsing Raikküla Tegusad. Laadale jagus müüjaid ja ostjaid. Piilupardi mängutuba pakkus lastele tegevust terveks päevaks. Tunnine kontsertkava Voldemar Kuslapilt koos mõnusat vahepaladega. Vihmasadu ei seganud kuulamast ega kaasa laulmast.

Jaaniohtul olid võistlused ja mängud nii suurtele kui väikestele. Tõeline sportlik jõukatsumine oli auto vedamises, milles osales ka naisterahvaid. Vahva!

Tervitused vallavanem Jaan Truutsilt Raikküla rahvale pidupäeva puhul. Vallavanem süütas võidutulest ka jaanitule. Tantsumuusika Raikküla rahva lemmikut ERGOLT.

*Raikküla valla jaaniõhtut Purkus ilmestas oma esinemisega Raikküla naisrahvatantsurühm.

*„Laululind XIII“ solistid laulsid parimate koolilõpetajate vastuvõtul Kabala mõisahoones.

Raikküla naisrahvatantsurühm oma uute Raikküla rahvariietega. Ees keskel juhendaja Kadri Väli. Ene Kanguri foto

JUULI

Raikküla naisrahvatantsurühm Kadri Väli juhendamisel osales Jõgeval Naiste I tantsupeol. Rühmal on uhiuued rahvariided! Koolinoorte laulu- ja tantsupeo rongkäigus oli Raikküla naisrühmal kolonni eesotsas au kanda Rapla maakonna kirivööd.

*Rapla kihelkonnapäevadel tutvustas Raikküla küla end stendiga „Raikküla sõnas ja pildis“, samuti käsitöö- ja fotonäituse ning kroonikaalbumitega.

*Igasuvine kultuurikeskuse isetegevuslaste-, aktivistide, raamatusõprade ja käsitöömeistrite ekskursioon toimus sel aastal Viljandisse ja Olustverre. Folkloorirühm Ristik, ansamblid Rõõm Laulust ja Enelas andsid kontserdi Pärsti pansionaadis ja Olustvere seltsimajas. Olustvere rahvaga sõlmiti sõprussidemed ja sügisel on oodata nende vastukülaskäiku.

*Teine autovaba päev Raplamaal. Raikküla Kultuurikeskuse ees võttis rattureid, rulluisutajaid ja kepikõndijaid

vastu folkloorirühm Ristik kahe tant-sukontserdiga. Majas oli vaadata käsitöönäitus, Avo Päädami kunsti- ja Eino Jõesare fotonäitus ning stend „Raikküla sõnas ja pildis“. Tass kuuma teed kuulus kuuma suvepäeva juurde.

AUGUST

* Metsküla X kokkutulekul laulis ansambel Enelas.

*Muusik Siiri Sisaski asutatud heategevusliku fondi Saagu Valgus suveüritusel Rapla Okta Centrumi sisehoovis andis ansambel Enelas tunnise kontserdi.

Aitäh, teile, head isetegevuslased, et olite ka suvel nõus harjutustel käima ja laululusti ning tantsurõõmu teistele pak-kuma!

Ilusate suvemälestustega uude hoo-aega! Rõõmsate kohtumisteni Raikküla Kultuurikeskuses!

**Raikküla valla kultuuritöötaja
Ene Kangur**

TOIDUABIST

Tuletame meelde, et jätkuvalt saavad Raikküla valla abi vajavad kodanikud taotleda toiduabi, kes ei ole veel toiduineid kätte saanud. Abivajadust peab inimene hindama ise ning abi saamiseks pöörduma isiklikult Raikküla vallavalitsuse sotsiaalnõuniku poole. Täiendavalt jagatakse paljulapselistele peredele jahu, seda sotsiaalkomisjoni otsusel juba alates augustikuust. Toiduabi jaotatakse, kuni toiduaineid jätkub. Info telefonil 5342 6030, sotsiaalnõunik Evelin Rikker

Kabala raamatukogu üritused raamatukogupäevadel “Kohtume raamatukogus” 20.–30. oktoober

1. Õpilaste tööde näitus “Raamatukogu mäletab”
2. Lugejatega kohtuvad: koduloolise väljaande autor Johanna Leier ja raamatu “Hingehobune Ivan” tõlkija Anne Rekkaro
3. Ettlugemise päev eelkooliealistele
4. “Tuntud inimene raamatukogus”

raamatuid soovitab ja laenutab õpilastele Kabala LPK direktriss Maire Roht

**Kuupäevad täpsustamisel,
jälgige infot
www.kabalarraamatukogu.blogspot.com**

7. oktoobrist - 14. oktoobrini kestab täiskasvanud õppija nädal (TÕN), mil keskendume INFOTSINGULE ANDMEBAASIDE KASUTAMISEL

Uuring, mis tahab muuta maailma

Aune Valk

Augustis algab kõige laiaulatuslikum täiskasvanute oskusi mõõtev uuring, mis maailmas seni tehtud. Eesti jaoks on see uuring esmakordne ja samas ka suurim isikuuuring, mille statistikaamet on läbi viinud. TEAN ja OSKAN uurib 25 riigis, kuidas 16–65-aastaste inimeste haridus, töökogemus ja tehnoloogiakasutus mõjutavad nende elu, kui head on inimeste oskused ning kuidas oskuste taset hoida ja tõsta. Eestis saavad kaheksa kuu jooksul kutse uuringus osalemiseks 13 000 inimest. Raikküla vallas on osalejaid 13.

Eriline ja huvitav

TEAN ja OSKAN uuringut ei tee eriliselt mitte ainult tema suurus: osalevate riikide ja inimeste arv, vaid ka see, et varem pole täiskasvanute oskusi arvuti abil uuritud. Kaasaegsed igapäevaelus ette tulevad ülesanded, mis nõuavad probleemide lahendamist internetis, teevad uuringus osalemise ka vastajale põnevaks. Ülesanneteks on nt raamatu otsing elektroonsetest kataloogist, vajaliku info leidmine spordivõistluse kohta, koosolekuaja broneerimine, hindade võrdlemine jne. Kui vastaja pole varem arvutit kasutanud või tunneb ennast seejuures ebakindlalt, siis saab ülesandeid lahendada paberil. Küsimustele saab vastata nii eesti kui vene keeles.

Oskused ja haridus

Möödunud aasta suvel viidi läbi sama uuringu prooviküsitlus, mis näitas, et oskuste mõõtmine annab haridustaseme kõrval olulist lisateavet ennustamiseks erinevaid majanduslikke ja sotsiaalseid erinevusi nii riigisiselt kui riikide vahel. Näiteks on riigiti erinev see, kui võrd väärtustatakse

palga maksmisel oskusi, kui võrd haridust. Ja kuigi muude teguritega võrreldes (vanemate sotsiaal-majanduslik staatus, vanus, koolitused) ennustavad koolis käidud aastad oskuste taset kõige paremini, väheneb see seos vanuse kasvades nullilähedaseks. Vanemate inimeste puhul sõltuvad nende oskused ilmselgelt enam tehtud tööst ja muust elukogemusest ning koolitustest.

Need on vaid mõned näited vastustest, mida antud uuring võimaldab anda. Mitterepresentatiivsete valimite ja katsetamisjärgus uurimisvahendite tõttu ei saa prooviküsitluse tulemuste põhjal teha usaldusväärseid järeldusi. Tuleb oodata lõplikke tulemusi, mis valmivad kahe aasta pärast.

Naabrist parem?

Ehkki on sadu küsimusi, millele antud uuring vastata võimaldab, on neist kõige põletavam kindlasti, mis „koha“ me riikidevahelises võrdluses saame – kui targad me siis ikkagi oleme.

Kuna meil on head PISA tulemused, üsna kõrge keskmine haridustase võrreldes paljude riikidega ning viimastel aastatel on kasvanud ka osalus täiskasvanute koolituses, siis võiks ju loota häid tulemusi ka selles uuringus. Samas on meil kõrge töötus ja paljud inimesed töötavad ametikohtadel, milles nad ei saa oma omandatud haridust kasutada – see aga tähendab, et omandatud oskused käivad alla. Seega on meie „kohta“ väga raske ennustada. Olulisem siiski kui pingerida, on antud uuringu puhul õppetunnid selle kohta, kuidas oskusi arendada, kellele ja milliseid koolitusi pakkuda, kuidas haridussüsteemi efektiivsemaks muuta.

Praktiline

Eestis on oma valmisolekut uuringutulemusi poliitikakujundamises arvestada

näidanud kolm uuringu nõukokku kuuluvat ministereeriumi: haridus- ja teadusministeerium, sotsiaalministeerium ning majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, lisaks riigikantselei, täiskasvanute koolitajate assotsiatsioon Andras, Kutsekoda jt. Seega panustavad kõik vastajad veidi ka sellesse, et muuta meie laste haridus, meie kõigi koolitusvõimalused ja laiemalt meie riigi tulevik veidi paremaks.

13 000

On liiga kallid ja ajamahukas küsitleda kõiki Eesti täiskasvanuid. Seetõttu kasutame me statistilisi meetodeid, et valida välja esinduslik juhuvalim. Sellises valimis esindab iga inimene ligi sadat endasarnast. Kuid ainult inimesed, kes on sattunud valimisse, võivad uuringus osaleda. Seetõttu ei saa valimisse sattunud inimesi asendada. Kõigile vastajatele saadetakse koju kiri palvega osaleda. On väga oluline, et kõik kirja saajad leiaksid aega küsimustele vastata. Vastajatele on ette nähtud ka kingitus.

TEAN ja OSKAN rahvusvaheline nimi on PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competences) ning see on osa OECD oskuste strateegiast. Eestis viib uuringut läbi haridus- ja teadusministeerium koostöös statistikaametiga, seda finantseerib Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik programmi PIAAC - Eesti raames.

Veame ära Teid segava vana kodutehnika (kakülmkapid). Ostame muud sorti vanarauda plekkpurkidest masinateni. Võib pakkuda ka muud sorti vanarauda. Mida suurem kogus, seda PAREM HIND! Raha kohe kätte või pangaarvele. Täpsem teave 56707523 või 55925998

Alates 10.09.2011

**RAPLA GOBOWLING
TAAS AVATUD**

Tulge sööma ja mängima!

Info tel +372 489 0845; +372 509 0636
www.gobowling.ee

TEAVE LASTEVANEMATELE KOOLILASTE PRILLI- TOETUSE KOHTA

Raikküla Vallavolikogu määrus nr 16/17.02.2011 "Ühekordsete sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord" näeb ette, et eelkooliealiste laste ja kuni 19-aastaste õppurite (õppimise korral) hüvitatakse lapsevanemale või lapse hooldajale kuni 100% prilliklaaside maksumusest.

Taotleja peab esitama vormikohase avalduse koos tasumist tõendava doku-

mendiga vallavalitsusele, millelt on võimalik eristada prilliklaaside maksumus. Vallavalitsus kontrollib taotluse ja taotleja vastavust nõuetele. Puuduste korral taotluses määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks.

Määratud tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib vallavalitsus jätta taotluse rahuldamata.

Jooksva aasta sotsiaaltoetuste avaldusi võetakse vastu kuni 15. detsembrini 2011.

Täiendavat infot annab sotsiaalnoorik Evelin Rikker telefonil 4865 672.

KÕHUTANTSUTRENNID

Rapla Ühisgümnaasiumis alates 14. septembrist. K 17.30–18.30, lisainfo 502 0816; www.tantsud.ee

**Tähistame
EAKATE PÄEVA**
pühapäeval, 2. oktoobril kell 14
Raikküla Kultuurikeskuses

KONTSERT
Laulab ja musitseerib
SIIRI SISASK.

* Veera Võsu maalinäitus
* Jutta Blande nukunäitus
* Eino Jõesare fotonäitus

Raikküla Kultuurikeskus kutsub kõiki, kes peavad lugu kultuurikoldest toimuvast! Üritus on tasuta.

Bussiring: Purkust 13.20, Kabalast 13.30, Lipalt 13.40

MTÜ PURCULI TEATED

Oled oodatud
17. septembril kell 16.00
**PURKU KOOLIMAJJA
SUVE LÖPETAMA!**

*Võta kaasa enda valmistatud hoidis, maitseme, jagame retsepte
*Ravimtaimedest tuleb kõnelema Reet Merenäkk
*Sügiselt mitmekesine kohvi- ja teelaud

30. septembril kell 20.00 Purku koolimajas TANTSUÕHTU ansambliga "JA NII ONGI" Piletid eelmüügist (Purku raamatukogus) 3 €, kohapeal 4.50 €
INFO: 4863223

HUUMORIÕHTU
21. oktoobril kell 19.00 on külaliseks EGON NUTER Karikatuurinäitus HEIKI ERNITSALT Piletid eelmüügist (Purku raamatukogus) 3.50 €, kohapeal 5 €
INFO: 4863223, 53410009

Raplamaa hoolekandeaasutused ootavad külalisi

Seoses rahvusvahelise eakate päevaga 1. oktoobril, toimub Rapla maakonna hoolekandeaasutustes lahtiste uste päev.

Päeva eesmärgiks on tutvustada meie maakonnas pakutavaid erinevaid hooldusvõimalusi, teenuseid ja igapäevast elukeskkonda. Kõigil huvilistel on võimalik külastada 1. oktoobril kella 11.00 kuni 15.00-ni kõiki maakonna hoolekandeaasutusi, kus osutatakse ööpäevaringset hooldusteenust inimestele, kes vajavad kõrvalabi ja ei ole suutelised iseisvalt elama.

Huvilisi ootavad:

Juuru Hooledekodu: Muuseumi 3, Juuru alevik, tel 4844 292

Järvakandi Hooledekodu: Rahu 18, Järvakandi alevik, tel 4877 231

Kaiu Hooledekodu: Kasvandu tee 45, Kaiu vald, tel 484 5299

MTÜ Elupuu Kehtna Hooledekodu: Kalbu, Kehtna vald, tel 4892 141, 4892 140

Kuuda Hooledekodu OÜ: Tulli küla, Paeküla, Märjamaa vald, tel 4821 323

AS Käru Hooldusravi Keskus: Sepikoja 1, Käru vald, tel 4874 674

Rapla Hooledekeskus: Kuusiku tee 5, Rapla linn, tel 4892 525

Vigala Hooledekodu: Kivi-Vigala, Vigala vald, tel 4898 217

Hageri Hooledekodu MTÜ, Hageri, Kohila vald, tel 4836 180.

Tulge ja tuvuge
meie poolt pakutavate võimalustega!

**Kõigile
sünnipäevalastele
päevi pikki,
ilusaid,
aastaid palju ja
toremaid!**

Juuli

86
Ella Kutser

83
Alma Poom
Õie Viska

81
Agnia Vaino

80
Aino Säkk

75
Mait-Jaak Väli

70

Aime Mulin
Valve Printsman

65
Matto Viira

August

88
Marie Aasma

83
Kaljo Kodusalu

81
Heino Leppmaa
Silvi Raag

70
Maie Agurauja
Elle Lens

September

85
Martin Rekkaro

Aino Kolehmainen

83
Saima Junninen

82
Linda Tammaru
Hugo-Herbert Kop-
limets

75
Helvi Kaun
Ainu Pailk

70
Ülo Aljas
Helju Harjula

65
Helle Kruusimäe
Aime Meelis
Mihkel Kosobenko

Õnnitleme
Raikküla Vallavalitsus

Siia ilma sündisid
Albert Altmets
Karl-Artur Kuusemets
Rasmus Saariste
Lisanna Pajo

Raikküla Vallavalitsus

Mälestame lahkunuid

Andero Kirin
Ülo Liister
Vello-Osvald Kalda
Raikküla Vallavalitsus